



Beslutningsforslag nr. **B 15**

Folketinget 2019-20

Fremsat den 25. oktober 2019 af Søren Egge Rasmussen (EL), Eva Flyvholm (EL), Christian Juhl (EL),
Pernille Skipper (EL) og Mai Villadsen (EL)

Forslag til folketingsbeslutning

om et stop for import af kød og soja produceret som følge af afskovning i Brasilien

Folketinget pålægger regeringen at indføre et stop for import af kød og soja fra Brasilien, der er produceret som følge af afskovning.

Bemærkninger til forslaget

Vi har på det seneste set en voldsom stigning i antallet af påsatte skovbrande i Brasilien. Afskovning har alvorlige konsekvenser for biodiversitet, vandmiljø, klima og livsgrundlaget for berørte lokalsamfund, herunder oprindelige befolkningsgrupper.

Mens store skovbrande andre steder på kloden har været forårsaget af temperaturstigninger og voldsomt vejr på grund af klimaforandringer, er skovbrandene i Brasilien hovedsagelig antændt af mennesker. Selv om tørke kan være en medvirkende årsag til omfanget af brandene, er det direkte menneskeaktivitet og ikke klimaforandringer, der er skyld i stigningen i antallet af skovbrande i Brasilien¹⁾.

Skovrydningen finder primært sted som konsekvens af øget kommercielt landbrug for eksportvarer som soja, kød, palmeolie og træ²⁾. Kvægdrift vurderes at være direkte årsag til størstedelen af afskovningen, men det er tæt forbundet til sojaproduktionen, da denne ofte overtager tidligere kvægområder, hvorfor nye områder til kvægdrift rykkes længere ind i skoven og fører til ny afskovning³⁾. Langt størstedelen af den soja, der produceres, er til dyrefoder.

Den største danske importvare fra Brasilien til den danske fødevarereklynge er svinefoder i form af sojakager⁴⁾. I 2015 var det 117.000 t til en værdi af 358 mio. kr. Tallet er sandsynligvis endnu højere, idet der importeres en del soja fra Tyskland og Holland, som er produceret i bl.a. Brasilien.

En undersøgelse udarbejdet for NaturErhvervstyrelsen (nu Landbrugsstyrelsen) i 2014 viste, at de miljø- og klimamæssige konsekvenser ved import af soja er betydelige («Miljømæssige konsekvenser ved den danske import af majs og soja til svinefoderproduktionen», Aske Skovmand Bosselmann og Morten Gylling, IFRO Udredning 2014/20). Den importerede soja ville kunne erstattes af danskproducerede proteinkilder⁵⁾.

Ud over afskovning medvirker sojaproduktion til et højt forbrug af pesticider til skade for biodiversitet og folkesundhed. Når sojaen dyrkes intensivt, er det ofte genmodificeret soja, der er modstandsdygtig over for herbicidet glyfosat⁶⁾.

Der er i dag fortsat ikke gode nok regler for gennemsigtighed og sporbarhed i forhold til importeret soja⁷⁾, hvilket gør det svært for både forbrugere og detailhandel at gennemskue, om produkter har bidraget til afskovning og forurening. Der findes forskellige internationale certificeringsordninger for soja, bl.a. andet RTRS og ProTerra. Selv om flere ngo'er anbefaler brug af certificeringsordningerne, fremhæver Verdens Skove, at der endnu ikke findes en certificeringsordning, der fuldt ud kan garantere, at et produkt ikke har medvirket til afskovning⁸⁾.

I Danmark har forskellige regeringer siden 2011 taget initiativer til at sikre en mere ansvarlig import af soja, men ingen af initiativerne er lykkedes⁹⁾. Danmark er derfor fortsat langt bagud, når det kommer til certificering. I Sverige har al sojaimport været enten certificeret eller økologisk siden 2015¹⁰⁾. I september 2019 gik fødevarereproducenter, organisationer og myndigheder sammen i Dansk Alliance for Ansvarlig Soja¹¹⁾.

Der findes også forskellige initiativer, der har til formål at mindske afskovning grundet kvægdrift¹²⁾. Men det vurderes, at omkring 79 pct. af det kød, der eksporteres fra Brasilien, fortsat er skyld i afskovning¹³⁾.

Danmark har internationalt forpligtet sig til at bidrage til mindskning af afskovning gennem bl.a. andet New York-deklarationen om skove, verdensmålene, Parisaftalen og Amsterdampartnerskabet.

Den brasilianske præsident, Jair Bolsonaro, har opfordret til skovrydning for at udvide landbruget¹⁴⁾, ligesom han har modarbejdet internationalt støttede skovprojekter¹⁵⁾.

Finlands finansminister, Mika Lintila, opfordrede den 13. september 2019 til et EU-stop for import af kød og eventuelt også soja for at lægge pres på den brasilianske regering for at stoppe skovbrandene¹⁶⁾.

- 1) »Amazon fires increase by 84% in one year - space agency«, BBC News, den 21. august 2019 (www.bbc.com/news/world-latin-america-49415973).
- 2) »Den danske sojaimports mørke skygge – rapport fra Verdens Skove 2018«, Verdens Skove, 2018, 5.
- 3) »Cattle ranching in the Amazon Region«, The Global Forest Atlas, Yale University, 2019 (<https://globalforestatlas.yale.edu/amazon/land-use/cattle-ranching>).
- 4) »OL i verdens spisekammer«, Landbrug & Fødevarer, nyhedsbrev, den 9. august 2016.
- 5) »Nye anbefalinger: Danske græsmarker kan erstatte import af soyaskrå«, Altinget: miljø, den 7. juni 2018.
- 6) »Miljømæssige konsekvenser ved den danske import af majs og soja til svinefoderproduktionen«, Aske Skovmand Bosselmann og Morten Gylling, IFRO Udredning 2014/20.
- 7) »Den danske sojaimports mørke skygge – rapport fra Verdens Skove 2018«, Verdens Skove, 2018, 5.
- 8) »Verdens Skoves position på soja«, Position på soja, Verdens Skove, januar 2018. »Soja – tropisk skov i kødet«, WWF Danmark. »Soja og RTRS«, NOAH.
- 9) »Kritikere: Landbruget forhindrede aftale om bæredygtig sojaimport«, Danwatch, den 9. april 2019 (<https://danwatch.dk/undersogelse/kritikere-landbruget-forhindrede-aftale-om-baeredygtig-sojaimport/>).
- 10) »Kritikere: Landbruget forhindrede aftale om bæredygtig sojaimport«, Danwatch, den 9. april 2019 (<https://danwatch.dk/undersogelse/kritikere-landbruget-forhindrede-aftale-om-baeredygtig-sojaimport/>).
- 11) »Dansk Alliance for Ansvarlig Soja – ny dansk alliance går til kamp mod afskovning«, Pressemeldelse fra Dansk Initiativ for Etisk Handel, den 24. september 2019.
- 12) »Impacts of supply chain commitments on the forest frontier«, Tropical Forest Alliance 2020, Climate Focus, 2018 (<https://www.tfa2020.org/wp-content/uploads/2018/06/Impacts-of-Supply-Chain-Commitments-on-the-Forest-Frontier.pdf>). »A path towards zero deforestation cattle«, the National Wildlife Federation (NWF) (www.zerodeforestationcattle.org).
- 13) »Cattle«, Supply-Change – Commitment that count (<http://www.supply-change.org/commodity/cattle>).
- 14) »Bolsonaro says Brazil lacks resources to fight Amazon fires«, Financial Times, den 22. august 2019.
- 15) »Media reaction: Amazon fires and climate change«, Media Analysis, den 27. august 2019 (<https://www.carbonbrief.org/media-reaction-amazon-fires-and-climate-change>).
- 16) »EU should stop import of beef, soybeans from Brazil over Amazon fires: Finland«, Reuters, den 13. September 2019.

Skriftlig fremsættelse

Søren Egge Rasmussen (EL):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om et stop for import af kød og soja produceret som følge af afskovning i Brasilien.

(Beslutningsforslag nr. B 15)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.